

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 14

DOM
2013-09-02
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
12516-13
16178-13

SÖKANDE

Fjärrvärmeprojekt Sverige AB, 556759-0764
Årsta Skolgränd 20
117 43 Stockholm

MOTPART

Stockholms stad
Exploateringskontoret
Box 8189
104 20 Stockholm

Ombud: Stadsadvokaterna Jenny Segervall och Oscar Jacobsson
Stockholm stad
Stadsledningskontoret
Juridiska avdelningen
105 35 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2013 -09- 0 3	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Fjärrvärmeprojekt Sverige AB:s ansökningar.

Dok.Id 387275

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00

E-post:
forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN M.M.

Mål nr 12516-13

Stockholms stad genomför enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling en upphandling av ramavtal av konsulter för ledningssamordning (dnr E2013-006-00079). I Stockholms stads tilldelningsbeslut meddelat den 16 maj 2013 framgick i huvudsak följande. Av tolv ingivna anbud var det två som inte var korrekta eller inte uppfyllde ska-kraven, bl.a. det från Fjärrvärmeprojekt Sverige AB (Fjärrvärmeprojekt). Av de övriga tio avser Stockholms stad att sluta ramavtal med, i rangordning, 1) WSP Sverige AB (WSP), 2) Atkins Sverige AB (Atkins), 3) Vectura Consulting AB (Vectura), 4) Grontmij AB (Grontmij) och 5) Cowi AB (Cowi).

I meddelande till Fjärrvärmeprojekt den 21 maj 2013 enligt 9 kap. 10 § LOU utvecklade Stockholms stad skälen till uteslutningen av bolaget enligt följande. Fjärrvärmeprojekt bedöms inte uppfylla kraven på kapacitet och inte heller kraven på utbildnings- och yrkeskvalifikationer. Fjärrvärmeprojekts pris kan inte utvärderas eftersom Fjärrvärmeprojekt inte följt de förutsättningar som anges i förfrågningsunderlaget vad gäller timarvodet. Fjärrvärmeprojekts val att underteckna anbudet och inte anbudsformuläret, och Fjärrvärmeprojekts krav att arvodesförslagen inte får vidarebefordras till tredje man, innebär tveksamheter om hur detta ska tolkas. Detta kan stå i strid med de lagregler som Stockholms stad är bundna av. Fjärrvärmeprojekt har dessutom valt en annan text i direkt anslutning till undertecknandet än den som anges i anbudsformuläret.

Fjärrvärmeprojekt yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att bolagets anbud tas upp till utvärdering och anför till stöd för sin talan bl.a. följande. Bolaget har visat sin kapacitet och sina utbildnings- och yrkeskvalifikationer. Bolaget har lämnat 43 referenser där namn på referensuppdrag, beställare, kontaktperson, utförandeår samt omfattning i timmar

framgår. Dessutom finns, för tio av uppdragen, detaljerade referenser med information om vad som utförts. Bolaget har i sanningsförsäkran intygat att alla villkor i förfrågningsunderlaget godkänns. Bolaget har deltagit i utvecklingen i Hammarby sjöstad, Hagastaden, Norra Djurgårdsstaden, Västra Kungsholmen och andra utvecklingsområden som Stockholms stad nämner. Det är ett bevis på bolagets kapacitet. Bolaget har utfört tusentals projekt som erfordrar samordning med övriga infrastrukturaktörer såsom andra ledningsägare, fastighetsägare och byggherrar, oavsett om Stockholms stad varit upphandlande myndighet eller inte. Bolaget vet vad som krävs för samordning av ledningar i mark. Bolaget undrar varför referenser inom VA per automatik kvalificerar till ledningssamordningsuppdrag när inte referenser inom fjärrvärme, fjärrkyla, stadsgas och kanalisation gör det. I förfrågningsunderlaget på sid. 6 finns inga ska-krav på att anbudsgivarna ska ha utfört tidigare ledningssamordningsuppdrag. Bolagets utbildnings- och utvecklingsplan är mera konkret än de andra anbudsgivarnas. Om bolaget inte uppfyller kvalifikationerna finns det motsvarande brister hos anbuderna från WSP, Atkins, Vectura, Grontmij och Cowi. – Bolaget ifrågasätter Stockholms stads påstående att bolaget lämnat anbud på tre olika timarvoden. Möjligen har bolaget varit övertydligt när bolaget påpekat att beordrad övertid innebär att bolaget önskar uppräknat timpriset med en faktor 1,5 eller 1,7 för enkel respektive kvalificerad övertid. Bolagets pris överensstämmer med prisexemplet och ger också en tydligare bild med hänsyn till eventuella särskilda ersättningskrav från leverantören. Det är enligt punkt 2.6.1 i förfrågningsunderlaget förhandlingsbart. – Bolagets arvodesförslag innehåller konfidentiell information som endast är avsedd för mottagaren av avtalet. Bolaget önskar att arvodesförslaget innehåll inte vidarebefordras till tredje part utan bolagets medgivande, då priset kan vara en konkurrensfördel. Stockholms stad borde ha begärt bolagets medgivande att lämna ut bolagets arvodesförslag istället för att diskvalificera dess anbud.

Stockholms stad bestrider ingripande enligt LOU och anför bl.a. följande. Staden befinner sig i en intensiv utvecklingsperiod där stadsdelar och stora byggnader växer fram vid sidan av ny infrastruktur och omfattande underhållsinsatser. Det pågår bl.a. planering och utbyggnad av Västra Kungsholmen, Hammarby Sjöstad, Hagastaden och Norra Djurgårdsstaden, och även kompletteringar av Stockholms befintliga stadsmiljöer av olika slag. Ledningssamordnaren ska vara ett stöd för projektet/projekteringsledningen. Omfattningen av dennes uppgifter ska överenskommas för respektive projekt. Ledningssamordnaren ska självständigt kunna leda och slutföra projekt, upprätta förslag till kostnadsfördelning och vid behov vara till stöd under byggskedet. Uppdraget som ledningssamordnare innebär att vara Stockholms stads företrädare i förhållande till alla de ledningsägare som har behov av ledningsdragning i allmän platsmark. Exempel på olika ledningsslag är vatten, spillvatten, dagvatten, el, tele, optoledningar, fjärrvärme, fjärrkyla, gas, sopsug, trafiksignaler och belysning. De projekt som pågår och planeras är komplexa projekt med många ledningsslag inblandade och ofta i trånga innerstadsmiljöer. I stadens uppdrag ligger att säkerställa att samordningen i dessa projekt sker på ett för alla ledningsägare säkert och kostnadseffektivt sätt. Det ingår också samordning med anläggningsprojekt i övrigt t.ex. med placeringar av träd, belysningsstolpar, konstruktioner och kantstenar. Staden förväntar sig att anbudsgivaren har hög kompetens om samtliga ledningsslag som ingår och hög kompetens att leda denna typ av samordning. Fjärrvärmeprojekt har angett 43 referensprojekt varav elva innehåller de efterfrågade uppgifterna om uppdraget. I dessa elva har Fjärrvärmeprojekt i huvudsak haft projekteringsuppdrag inom samma ledningsslag, dvs. fjärrvärme, fjärrkyla och gas, och endast deltagit i ledningssamordningsmöten som ledningsprojektör. De redovisade uppdragen är till sin karaktär inte motsvarande det efterfrågade samordningsuppdraget. Fjärrvärmeprojekt har i de redovisade uppdragen företrätt en av alla de ledningsägare som det är ledningssamordnarens uppdrag att samordna. Utifrån angivna uppdrag är det inte visat att Fjärr-

värmeprojekt uppfyller kravet på kapacitet. Stockholms stad anser också att de krav som Fjärrvärmeprojekt tillämpar på utbildnings- och yrkeskvalifikationer är otillräckliga i förhållande till uppdraget som efterfrågas, t.ex. då det saknas krav på erfarenhet av ledning av ledningssamordningsuppdrag. Fjärrvärmeprojekts krav på att uppdragsledaren ska ha arbetat i ledningssamordningsprojekt går inte att jämföra med uppdraget att vara själva ledningssamordnaren. Inte heller av sammanställningen av grundutbildningen och övriga kurser/utbildningar framgår att Fjärrvärmeprojekt uppfyller kraven. – Gällande ersättning och pris anges i punkt 2.6 i anbudsformuläret att anbudsgivaren ska ange ett gemensamt timarvode för alla erbjudna uppdragsledare. Fjärrvärmeprojekt har angett olika timarvoden beroende på vilken tid på dygnet som uppdraget utförts och alltså offererat tre olika timarvoden. Tidpunkt för när uppdrag ska utföras är inget som regleras mellan beställare och leverantör i det enskilda avropet. Valet av förläggning av tiden för uppdragets utförande, utöver samordningsmötena, är helt och hållet en fråga mellan konsulten och dennes arbetsledning. Beordrad övertid är en fråga som måste hanteras inom ramen för anställningsförhållandet mellan den enskilde konsulten och Fjärrvärmeprojekt och inget som staden kan styra över. Staden kan inte bedöma hur Fjärrvärmeprojekt kommer att välja tidpunkter för uppdragets utförande. Det gör det omöjligt för staden att bedöma det reella timarvode som erbjuds. Fjärrvärmeprojekts olika timarvoden står i strid med krav i förfrågningsunderlaget och går inte att rättvisande jämföra med konkurrenternas. – Av punkt 3.1.5 i upphandlingsföreskrifterna framgår att anbud ska innehålla samtliga efterfrågade uppgifter och handlingar. Fjärrvärmeprojekt har inte fyllt i de uppgifter som efterfrågas och har inte godkänt villkoren i förfrågningsunderlaget i enlighet med punkt 3 i anbudsformuläret. Därför avviker bolagets anbud från ska-krav och är inte korrekt.

Mål nr 16178-13

Stockholms stad publicerade i juni och juli 2013 förfrågningsunderlag gällande upphandlingar av ledningssamordning i Enskede gård, del av Hjorthagen, Valhallavägen, Västerled och Årstadal.

Fjärrvärmeprojekt begär överprövning och anför bl.a. följande.

Stockholms stad kringgår förvaltningsrättens överprövning av tilldelningsbeslut gällande ramavtal av konsulter när staden nu skickar ut ytterligare fem förfrågningsunderlag avseende ledningssamordning av olika projekt i Stockholm trots att en avtalsspärr gäller under pågående process. Staden bryter mot LOU när staden i efterhand hävdar att upphandlingen är en så kallad kvalitetsupphandling och redan i förfrågningsunderlaget har angett ett fast timarvode, vilket exkluderar priset som konkurrensmedel för mindre företag.

Stockholms stad motsätter sig ingripande enligt LOU och anför bl.a. följande. De aktuella upphandlingarna avser konsulttjänster för ledningssamordning inom särskilda projekt som pågår i Stockholms stad. De avser samordning av ledningar i mark i samband med anläggningsarbeten och utgör en nödvändig del i projekten. Upphandlingen avseende del av Hjorthagen genomförs som en öppen upphandling och de övriga som förenklade upphandlingar. För Årstadal fattades tilldelningsbeslut den 2 juli 2013 och för övriga går anbudstiden ut i augusti 2013. Den tidigare upphandlingen av ramavtal är föremål för överprövning hos förvaltningsrätten. Staden avser att så snart det är möjligt teckna ramavtal i enlighet med förfrågningsunderlaget och under avtalets löptid tilldela leverantörerna ledningssamordningsuppdrag i enlighet med villkoren i ramavtalet. I avvaktan på att det nya ramavtalet börjar löpa är Stockholms stad dock tvungen att lösa behovet av ledningssamordnare för vissa objekt genom särskilda upphandlingar eftersom det inte finns något pågående ramavtal att tillämpa. De i förevarande mål aktuella ledningssamordningsuppdragen

utgör del i projekt som ska påbörjas under hösten 2013 med planerat startmöte för konsultuppdragen i augusti eller september. För att tidsplanen för projekten ska hålla, och eftersom ramavtalet ännu inte har trätt i kraft, har Stockholms stad varit tvungen att under juni och början av juli gå ut med inbjudan att lämna anbud för respektive uppdrag. Det framgår av anbudsinbjudningarna att de görs i väntan på ramavtalet. Det föreligger inget hinder mot att Stockholms stad genomför dessa upphandlingar och det är inte fråga om att kringgå någon avtalsspärr. Av förfrågningsunderlagen framgår att grunden för tilldelning är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet och att Stockholms stad kommer att tillämpa andra utvärderingskriterier än pris. Det överensstämmer även med den modell för förnyad konkurrensutsättning som anges i förfrågningsunderlaget för ramavtalsupphandlingen. Den upphandlande myndigheten har stor frihet att välja tilldelningsgrund.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Mål nr 12516-13

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. Att utvärdera och anta ett anbud som inte uppfyller ska-kraven strider mot likabehandlingsprincipen, jfr EU-domstolens avgörande C-243/89, Stora Bältbron. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller rättas.

I förfrågningsunderlaget, sid. 2 anges bl.a. att Stockholms stad "har för avsikt att träffa ramavtal med ett antal leverantörer avseende konsult-

tjänster för ledningssamordning". I punkt 3.3.1 anges bl.a. följande. "För uppdragets utförande krävs vidare att anbudsgivare har erfarenhet av att utföra uppdrag av komplexa projekt i storstadsmiljö samt att anbudsgivare har erfarenhet av att samarbeta med ledningsdragande verk som är ledningsägare i Stockholms stad". Förvaltningsrätten anser att det av detta framgår tillräckligt tydligt att den vinnande anbudsgivarens roll kommer att vara att för Stockholms stads räkning samordna alla olika ledningsägars krav.

Förvaltningsrätten instämmer också med Stockholms stad i att de beskrivningar av referensuppdrag som Fjärrvärmeprojekt gett in ger vid handen att Fjärrvärmeprojekt i varje projekt haft ansvar för en viss typ av ledningar: Fjärrvärme, fjärrkyla och gas i projektet Nya Norra Bantorget; gas i Tvärbana Norr; fjärrvärme, fjärrkyla och gas i Tele2 Arena; fjärrvärme, fjärrkyla och gas i Norra Stationsområdet; fjärrvärme, fjärrkyla och gas i Spårväg city; fjärrvärme, fjärrkyla och eventuell gas i Norra Djurgårdsstaden; fjärrvärme i Sandhamn; fjärrvärme med ånga och kondensat samt fjärrkyla i Folkhälsohuset; fjärrvärme i Järvastaden Solna; fjärrvärme i Annedal; fjärrvärme i Ursvik. Fjärrvärmeprojekt är alltså specialister på ett par typer av ledningar, nämligen fjärrvärme, fjärrkyla och gas. Detta är meriterande för dessa typer av ledningar, men enligt Stockholms stad inte tillräckligt för den mångfald av ledningsägare som samordnaren kan komma i kontakt med. Förvaltningsrätten litar till Stockholms stads sakkunskap om denna mångfald då det är den upphandlande myndigheten som är bäst lämpad att utvärdera lämnade anbud utifrån de krav som har ställts i förfrågningsunderlaget, jfr dom av Kammarrätten i Stockholm den 5 september 2012 i mål nr.2304-12. Förvaltningsrätten har därför ingen invändning mot Stockholms stads bedömning att Fjärrvärmeprojekt inte uppfyller kraven på kapacitet och kompetens i deras helhet.

Vidare framgår inte, av den stora mängd handlingar Fjärrvärmeprojekt skickat in, någonstans att de undertecknat anbudsformuläret på sätt som anvisas på sid. 5 i detta formulär. Därför får Stockholms stads påstående, att Fjärrvärmeprojekt inte gjort detta, tas för gott. Istället har Fjärrvärmeprojekt, såvitt framkommit, skrivit under en egenhändigt framställd prisbilaga. I denna har man lagt till villkoret att arvodesförslaget ej får vidarebefordras till tredje man, samt att timpriset ska uppräknas med 1,5 vid enkel övertid och 1,7 vid kvalificerad övertid, det sistnämnda trots att det på sid. 4 i anbudsformuläret anges att anbudsgivaren ska ange "ett gemensamt timarvode för samtliga erbjudna uppdragsledare". Det som Fjärrvärmeprojekt i punkt 2.6.1 i förfrågningsunderlaget kan ha uppfattat som förhandlingsbart är att "särskild ersättning enligt ABK 09 §§ 6:1 och 6:5 utges ej om inte parterna skriftligen enats om annat". För det första krävs underförstått en överenskommelse mellan Stockholms stad och anbudsgivare som vunnit kontrakt och kan inte ensidigt tilläggas i anbudet, för det andra innefattar "särskild ersättning för kostnader" enligt standardavtalet ABK 09 inte övertidspåslag (däremot rese- och traktamentskostnader). Fjärrvärmeprojekt har därmed lagt till egna villkor som saknar täckning i förfrågningsunderlaget och anbudsformuläret. Det måste ses som en otillåten reservation, vilket är grund för uteslutning, jfr domar av Kammarrätten i Göteborg den 2 juli 2010 i mål nr 2065-10 och Kammarrätten i Jönköping den 14 april 2011 i mål nr 3030-10; se särskilt vad som i sistnämnda avgörande anges om att upphandlande myndighet "därigenom saknat möjlighet att göra relevanta jämförelser mellan de avgivna anbuden".

Förvaltningsrätten finner av dessa skäl att Stockholms stad haft rätt att förkasta Fjärrvärmeprojekts anbud. Deras invändningar mot konkurrenternas anbud och om dessa också borde ha uteslutits kan i det läget inte prövas i målet, jfr dom av Kammarrätten i Jönköping den 28 mars 2012 i mål nr 3307-11. Fjärrvärmeprojekts ansökan om ingripande enligt LOU i ramavtalsmålet ska därför avslås.

Mål nr 16178-13

Eftersom mål nr 12516-13 alltså gäller ett ramavtal som ska löpa t.o.m. den 30 april 2015 med möjlighet till förlängning t.o.m. den 30 april 2017, medan förfrågningsunderlagen i mål nr 16178-13 gäller avgränsade insatser i bestämda geografiska stadsområden, anser förvaltningsrätten inte att Fjärrvärmeprojekt har överträtt någon bestämmelse i LOU genom att publicera förfrågningsunderlag i sistnämnda upphandling fastän förstnämnd upphandling varit föremål för överprövning i förvaltningsrätten. Detta framstår tvärtom som ett ändamålsenligt och transparent sätt att förebygga att den redan pågående utvecklingen av Stockholm, som in-
volverar ett stort antal aktörer och intressenter, försinkas på grund av
avsaknad av ramavtal på det specifika området ledningssamordning. De
båda målen som förvaltningsrätten har att pröva handlar alltså om olika
upphandlingar. Då de fem förfrågningsunderlagen annonserats i lagenlig
ordning har Fjärrvärmeprojekt kunnat söka överprövning av även sist-
nämnda upphandling, så som de gjort. De har alltså inte gått miste om
någon talerätt.

Fjärrvärmeprojekts andra invändning mot dessa förfrågningsunderlag är att
det är fråga om så kallad kvalitetsupphandling utan att priset kan användas
som konkurrensmedel och att detta inte skulle ha framgått från början. Att
timarvodet är fastställt till 905 kr för uppdragsledaren och 725 kr för CAD-
projektören framgår dock på sid. 2 i alla förfrågningsunderlagen utom det
som gäller Årstadal, där det istället framgår på sid. 7 i punkt 2.6. Förvalt-
ningsrätten anser inte att detta strider mot 4 kap. 19 § eller, för förenklat
förfarande, mot 15 kap. 16 § LOU. Enligt förstnämnda paragraf ska den
upphandlande myndigheten anta det anbud som är det ekonomiskt mest
fördelaktiga, och enligt sistnämnda paragraf *antingen* det som är det eko-
nomiskt mest fördelaktiga *eller* det som har lägst pris. Det mest ekono-
miskt fördelaktiga kan, i en kvalitetsupphandling, vara det som ger bäst
valuta för pengarna. När upphandlande myndighet närmare bestämmer

föremålet för en upphandling och upprättat förfrågningsunderlaget har den stor frihet, förutsatt att den inte bryter mot t.ex. likabehandlingsprincipen eller transparensprincipen, jfr avgörande av Högsta förvaltningsdomstolen som refererats under beteckningen RÅ 2010 ref. 78.

Förvaltningsrätten finner att förfrågningsunderlagen till de fem upphandlingarna inte, på någon punkt som Fjärrvärmeprojekt anfört, bryter mot någon bestämmelse i LOU eller någon upphandlingsrättslig princip. Även i detta mål ska därför Fjärrvärmeprojekts ansökan om överprövning avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Eva Bäckström

Rådman

David Munck har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

- 1: Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.